

Ikke-finansiell rapportering Invitation til drøftelse og videre udvikling af landmandens rapportering på ESG-forhold. Case: Nordea

Dato: Tirsdag 10. oktober 2023 kl. 12:00-17:00 – Vi starter med let frokost

Sted: Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N (Registrér dig i receptionen)

HVORFOR? Den ikke-finansielle rapportering anvendes i stigende grad i forbindelse med landbrugsvirksomhedens kreditvurdering og lånemuligheder. Samtidig efterspørges der udvalgte ESG-nøgletal fra blandt andet finansielle partnere, andelsselskaber og større kunder som Carlsberg og Orkla.

Landbrugsvirksomheder har først indenfor de seneste 2-3 år kunnet begynde at forholde sig til indhold, omfang og format af det vi under et kan kalde ESG-ledelsesrapportering. 2023 er et skelsættende år for denne type ikke-finansiell rapportering, da der i EU er blevet godkendt et sæt standarder for lovpligtig rapportering på bæredygtighed (European Sustainability Reporting Standards, ESRS). ESRS gælder for de største virksomheder og deres værdikæder og kan derfor også involvere en landbrugsvirksomhed.

Med implementering af ESRS er det god timing at give den aktuelle ikke-finansielle rapportering et servicetjek. Gør vi for meget, for lidt, for ofte, forkert, fornuftigt...?

SEGES INVITERER DIG til en workshop om ikke-finansiell rapportering. Casen vi drøfter og udvikler ud fra, er den rapportering, som vi tror en landbrugsvirksomhed skal udarbejde som kunde hos Nordea.

EMNER, VI GERNE VIL OG HÅBER AT KOMME OMKRING:

- Status på ESG-rapportering: Nordea, EU, SEGES, DLBR...
- Bør/kan der skelnes mellem en ESG-profil og ESG-rapportering?
- Hvordan kan ESG-rapportering spille ind på finansiering af et solcelleanlæg? For fornyelse af lån? For bygning af ny stald? For omlægning til frilandsgrise?
- Èt format. Èn skabelon. Kan det lade sig gøre? For og imod?
- Hvad mener vi der vil motivere til at bruge fremtidens ikke-finansielle rapportering?
- Hvad har Nordea behov for som bank i EU og dermed underlagt brugen af ESRS?

Du er inviteret som landbrugskunde hos Nordea. Vi håber naturligvis meget, at du vil deltage.

Tilmelding sker ved mail til Birgit Winther Sørensen på bws@seges.dk.

Deadline for tilmelding er tirsdag 3. oktober 2023.

Vi glæder os til en ambitiøs og forretningsorienteret workshop.

Stine Hjarnø Jørgensen, Områdedirektør Nordea,
Thomas Krogholm, Landbrugsrådgiver Nordea og
Søren Bisp, Chefkonsulent SEGES Innovation

Navn: _____

Workshop om ikke-finansiell rapportering.
Drøftelser om videre udvikling af
landmandens rapportering på ESG-forhold.

I samarbejde med landbrugskunder hos
Nordea Bank og landbrugsrådgivere.

10. oktober 2023

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Workshoppens forløb

- 12.40 – 13.00 **Velkomst. Formål og baggrund v. Søren**
13.00 – 13.30 Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle
- 13.30 – 13.45 ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
13.45 – 14.45 Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til hvad? Vi sætter deltagernes rapportering i spil
- 14.45 – 15.00 Pause
- 15.00 – 15.30 Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?
15.30 – 16.00 Motivation for rapportering v. Ditte
16.00 – 16.45 Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter
16.45 – 17.00 Opsamling og hvad nu

Projektet

Workshoppen gennemføres i projektet "Bæredygtig udvikling i landbruget – Styrkelse af landmandens overblik, indsigt og handlemulighed.

Projektet skal bidrage med viden til, at landmænd er bedst muligt rustet til at iværksætte tiltag, der understøtter bæredygtig udvikling og sikrer fremtidig finansiering af erhvervet.

Aktiviteter:

- Kraftig involvering af stærkt advisory board
- Afdækning af trends og forventninger til ikke-finansiell rapportering
- Incitamentsmodeller for ikke-finansiell rapportering
- Økonomidatabase og budgetkalkuler for understøttelse af bæredygtig udvikling

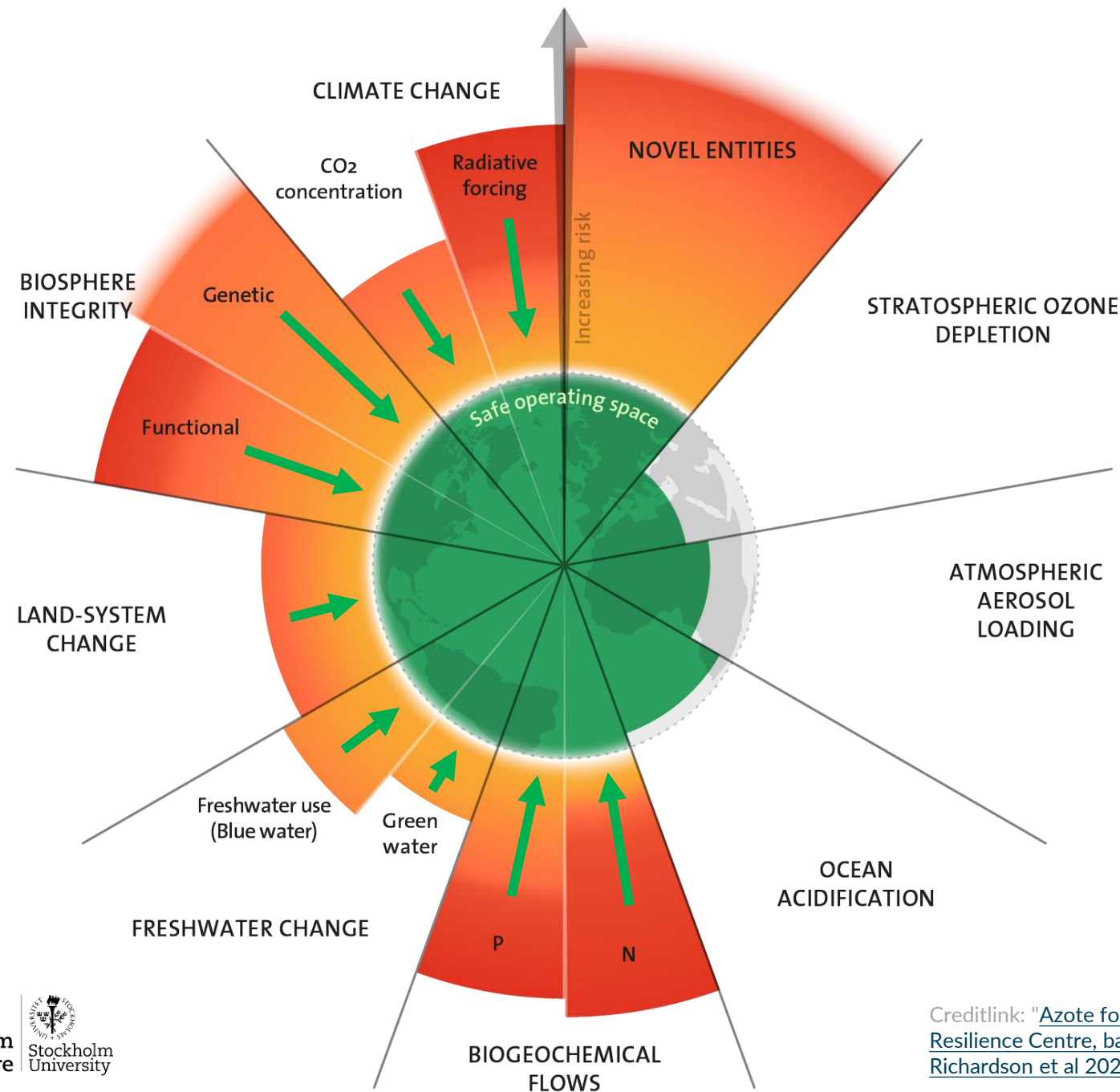
STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Planetens grænser

Vores fælles mål, muligheder og udfordringer.

De grønne pile relaterer sig til fødevare-systemets opgave!

EU Taksonomi for finansiering af bæredygtig aktivitet

European Sustainability Reporting Standards

STANDARDER PÅ TVÆRS				
ESRS 1 Generelle krav til rapportering		ESRS 2 Generelle oplysninger i rapportering		
STANDARDER FOR MILJØET (Environment)				
ESRS E1 Klimaændringer	ESRS E2 Forurening	ESRS E3 Vand- og havressourcer	ESRS E4 Biodiversitet og økosystemer	ESRS E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
STANDARDER FOR SOCIALE FORHOLD (Social)				
ESRS S1 Egen arbejdsstyrke	ESRS S2 Arbejdstagere i værdikæden	ESRS S3 Berørte samfund	ESRS S4 Forbrugere og slutbrugere	
STANDARDER FOR LEDELSE (Governance)				
ESRS G1 Virksomhedens adfærd				

SCIENCE
BASED
TARGETS

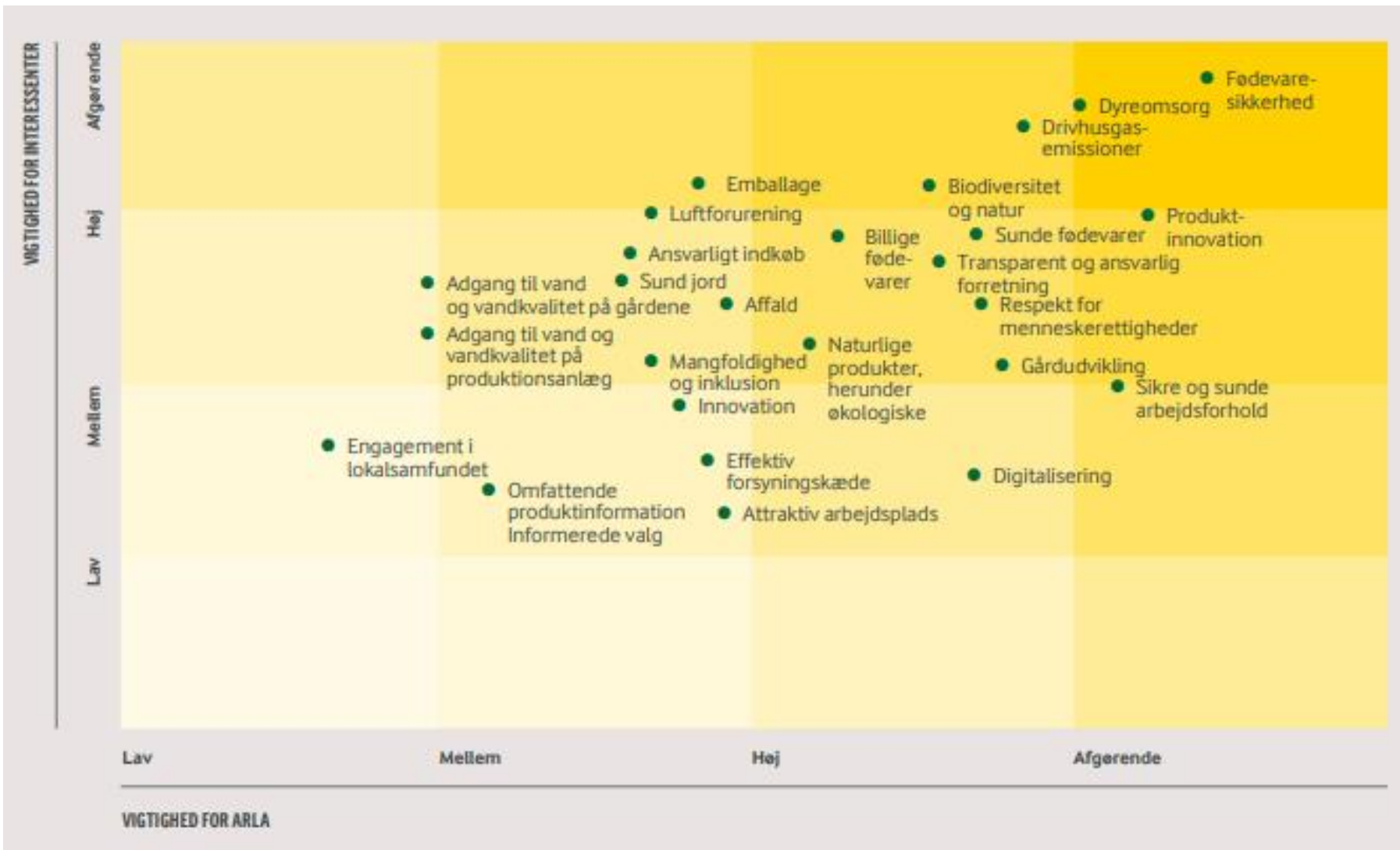
DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

THE NET
ZERO
STANDARD

APPROVED NET-ZERO TARGETS

Science Based Targets Initiative

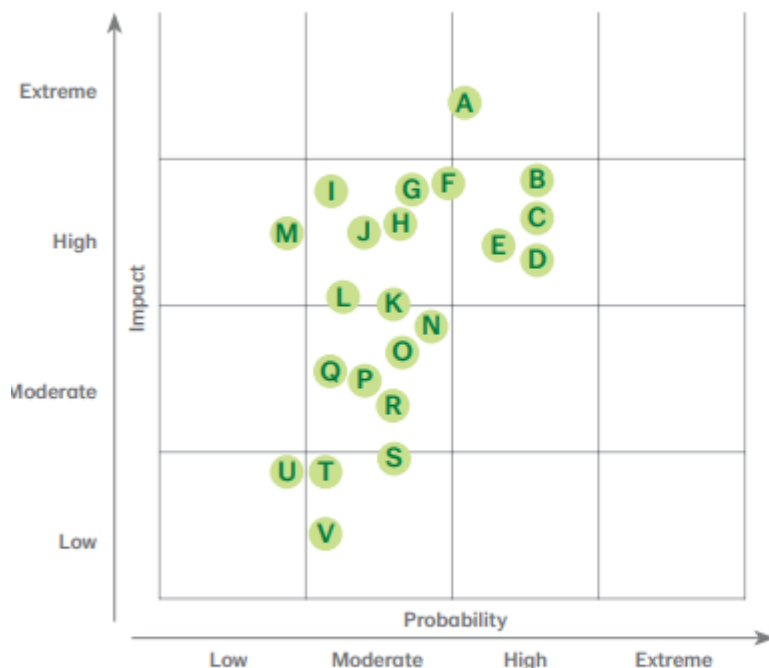
Dobbelt væsentlighedsanalyse

Årsrapport 2022

Senest opdateret i 2021

Lantmännen's risk analysis

The risk assessment scale ranges from low to moderate, high and extreme for both probability and impact. The risk assessment for 2022 was conducted in the ERM process, with the support of internal expertise, during the period August-December.

- A Weather and climate risks
- B Volatility in raw materials and inputs, supply and demand imbalances
- C Effects of the war in Ukraine
- D Ethanol price volatility
- E Cyclical changes
- F Regulatory changes
- G Cyber security and IT operations
- H Fire and property damage, incl. threats and sabotage
- I Business ethics risks
- J Customer and consumer trends, market dynamics
- K Work environment and safety
- L Trademark and reputational risk
- M Quality and product safety
- N Political, incl. geopolitical, risks
- O Attracting, retaining and developing key skills
- P Pandemic consequences
- Q Sustainability risks in the supply chain
- R Compliance with environmental legislation
- S Currency risk
- T Credit and counterparty risk
- U Refinancing/liquidity risk
- V Interest rate risk

Risikoanalyse Lantmännen årsrapport 2022

A Weather and climate risks

Risk level ● High probability ● Extreme impact

Climate change, with more extreme weather conditions such as drought, heavy precipitation and more pest pressure, affects growing conditions and profitability in the grain value chain. Weather can affect seasons, creating supply-demand imbalances. The transition to a fossil-free economy creates both challenges and opportunities for businesses.

Management: Development of cultivation methods, variety breeding and adaptation to climate change. Preparedness for grain trading and increased drying capacity, production disruptions and supply disruptions for sensitive raw materials.

05.10.2023

Danish Agro binder stor kreditfacilitet op på bæredygtighedsmål

Danish Agro har koblet tre centrale bæredygtighedsmål til en eksisterende EUR 600 mio. kreditfacilitet, som herefter får betegnelsen "ESG-Linked".

Det medfører, at kredittens rentemarginal justeres op og ned alt efter, hvordan Danish Agro koncernen leverer på de tre bæredygtighedsmål.

Aftalen er indgået med 13 danske og internationale banker og skal være med til yderligere at fremme det strategiske arbejde med bæredygtighed i koncernen.

De tre parametre er:

- Reduktion i CO2-udledningen fra koncernens egen produktion og logistik samt indirekte udledninger forårsaget af indkøbt energi (Scope 1 og 2).
- Al soja, der importeres i koncernen, skal senest i 2025 være ansvarligt og afskovningsfrit produceret i henhold til FEFAC's Soy Sourcing Guidelines.
- Salget af plantebaserede fødevarer skal vokse markant og udgøre en relativt større andel af omsætningen.

Vision for dansk landbrug

Vi drømmer om, at morgendagens landbrug er mangfoldigt, og at alle virksomheder arbejder ud fra en fælles dagsorden, hvor bæredygtighed er fællesnævneren på tværs af størrelse, drifts- og produktionsform. I fremtiden betyder det for alle virksomheder i landbruget, at:

- Vi gør os umage med at efterlade kloden i en bedre tilstand, end vi fik den
- Alle virksomheder i dansk landbrug både er økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtige
- Alle virksomheder i landbruget har en bæredygtighedsprofil, hvor vi måler på og afrapporterer vores bæredygtige udvikling
- Vi har et fælles sprog om bæredygtighed i vores erhverv
- Vi tager fælles ansvar og skaber forpligtende fællesskaber til bæredygtige initiativer på tværs af forbrugere, landbruget og politikere
- Vi er et åbent og gennemsigtigt erhverv, der skaber oplevelser og tætte relationer til vores medborgere ved at invitere ind i vores virksomheder og ud i den natur, vi forvalter
- Vi har glæde og stolthed ved landbruget og giver den videre

Udarbejdet af
landmænd, der
var med i
aktionsforsknings-
gruppe 2018

Workshoppens forløb

- 13.00 – 13.30 Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle
- 13.30 – 13.45 ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
13.45 – 14.45 Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltagerernes rapportering i spil
- 14.45 – 15.00 Pause
- 15.00 – 15.30 Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?
15.30 – 16.00 Motivation for rapportering v. Ditte
16.00 – 16.45 Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter
16.45 – 17.00 Opsamling og hvad nu

Deltagere i dag – Præsentationsrunde

Produktion/stilling, brug af eller forhold til ESG-rapportering

Anton Nielsen, Nr. Brasholt

Holger Hedelund Poulsen, Ejer Møllegård

Klaus Kristiansen, Solbakken Agro

Lotte Skade, Egely

Martin Hjort Jensen, Mariesminde

Mike Timmermann, Fristrupminde

Ole Jespersen, Jespersen I/S

Stieneke og Boudewijn IJdema, Fruerlundgaard

Helle Pasgaard, LandboNord

Mads Østergaard, Stepto

Torben Rohde Pedersen, AgriNord

Winnie Rodam, Velas

Karin Riis Nielsen, Nordea

Stine Hjarnø m.fl, Nordea

Thomas Krogholm, Nordea

Ditte Kjær Jacobsen, SEGES

Helle Pelant Lahrman, SEGES

Søren Bisp, SEGES

Workshoppens forløb

Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle

- 13.30 – 13.45 **ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine**
13.45 – 14.45 Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltagernes rapportering i spil
- 14.45 – 15.00 Pause
- 15.00 – 15.30 Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?
15.30 – 16.00 Motivation for rapportering v. Ditte
16.00 – 16.45 Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter
16.45 – 17.00 Opsamling og hvad nu

Giv mig en kraftfuld og smuk fortælling om et bedre samfund. Ikke en statsminister, der "spiser lidt mindre kød"

zetland.dk • 4 min. læsetid

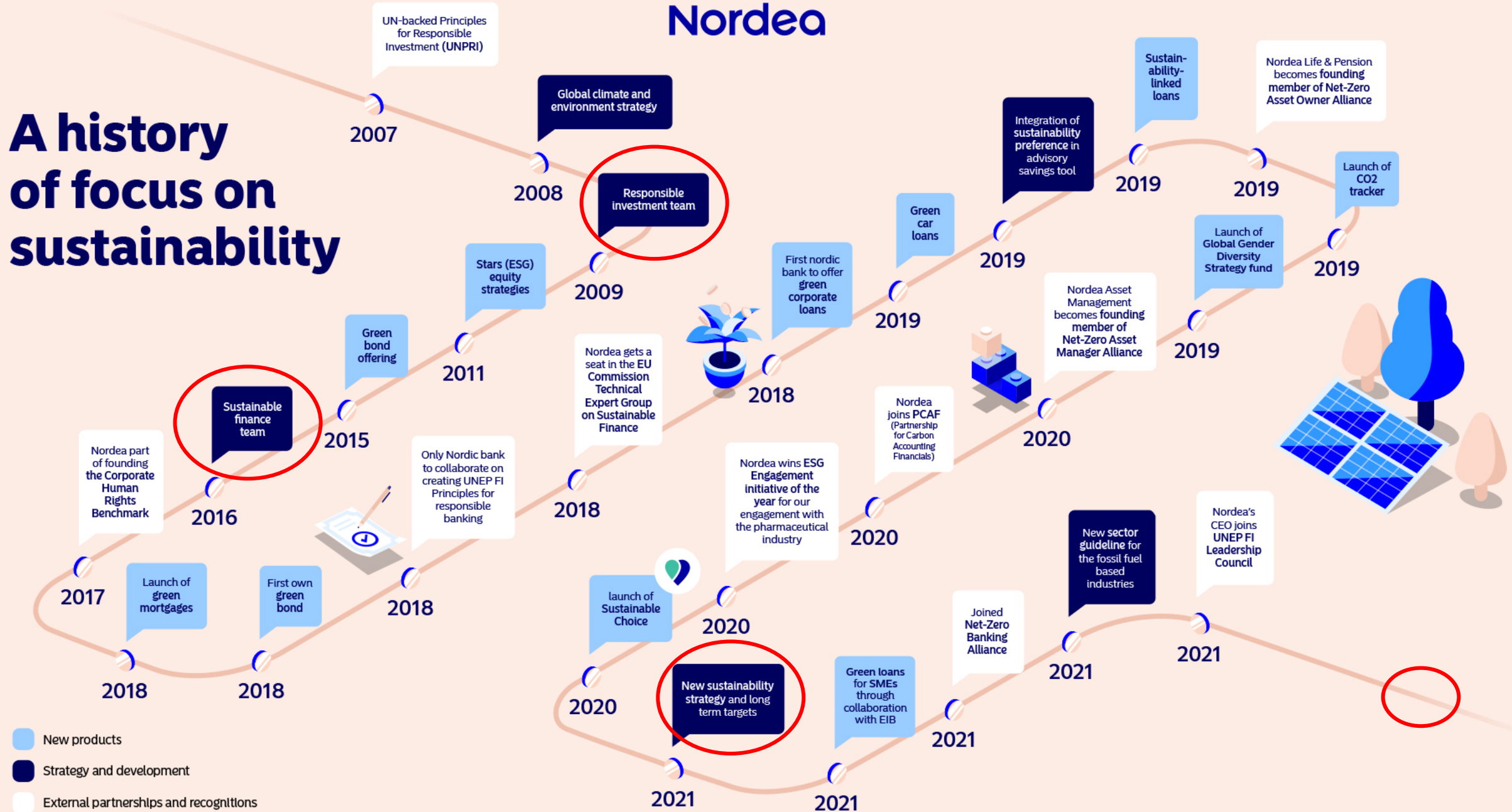
Enabling dreams and aspirations for a greater good

- not only for ourselves,
but for the future and for generations to come

Nordea

A history of focus on sustainability

Nordea

- New products
- Strategy and development
- External partnerships and recognitions

Our key priorities

Sustainability at the core

Long-term commitments and objectives supported by short-term targets

2050 long-term objective:

Become a

net-zero

emissions bank by 2050 at the latest

2030 mid-term objective:

40-50%

reduction in emissions across investment and lending portfolios by 2030¹

50%

reduction in emissions from internal operations by 2030¹

Supported by our 2025 targets²:

€ **EUR >200bn**

Sustainable Financing facilitation
2022-2025

90%

of exposure to large corporates in
climate-vulnerable sectors to be
covered by transition plans

80%

of top 200 emitters in NAM
portfolios to be aligned with the
Paris agreement or else subject to
active engagement to become
aligned

x2

Double

the share of net-zero-committed
AUM

At least 40%

representation of each gender at
the top three leadership levels³
combined

¹ compared to 2019 baseline

² Selection of our medium-term targets – [link](#) to full list of targets

³ Group Leadership Team (GLT), GLT-1 and GLT-2

Sustainability at the core

Actively engaging to drive transition and capture growth opportunities

Financial strength

Understanding and managing environmental, social and governance risks is crucial to maintaining our financial strength.

Climate & Environmental action

To become a net-zero emissions bank by 2050 at the latest, we are engaging with and supporting our customers and portfolio companies in reducing their environmental impact, while reducing our own.

Social responsibility

By considering human and labour rights throughout our value chain and promoting gender equality, employment and education, we aim to create social impact where it matters the most.

Governance and culture

Strong governance and a healthy corporate culture lead to successful execution of our strategic sustainability agenda for a greater good.

2023-2025 targets

Sustainability

Sustainability at Nordea

Our sustainability targets

Our own operations

News from our work

Governance

Responsible banking

Sustainable Choice

Policies & reports

Joining forces

Climate action

- Facilitate more than EUR 200bn in sustainable financing by the end of 2025.
- Ensure that 90% of our exposure to large corporate customers in climate-vulnerable sectors is covered by transition plans by the end of 2025.
- By 2025, ensure that 80% of the top 200 financed emissions contributors in Nordea Asset Management’s portfolios are either aligned with the Paris Agreement or subject to active engagement to become aligned.
- Double the share of net-zero-committed AuM by 2025.
- Grow gross inflows from the Sustainable Choice universe to account for 33% of total fund gross inflows by the end of 2025.
- Reduce the carbon footprint from Nordea Life & Pension’s listed equity, corporate bond and real estate portfolios by at least 25% by the end of 2024.
- All asset managers* managing assets on behalf of Nordea Life & Pension

Sustainability

Sustainability at Nordea ^

Our sustainability targets

Our own operations

News from our work

Governance ∨

Responsible banking ∨

Financial strength

- Risk management framework for ESG risks in place by the end of 2023.
- Risk assessments in place for the sectors and customers most vulnerable to climate risk by the end of 2023.

[See our overall financial targets here](#)

PODCAST | Om Nationalbanken

7. juni 2023

Nationalbankens podcast: Ny nationalbankdirektør med fokus på inflation

Nationalbankens podcast: Ny nationalbankdirektør med fokus på...

PODCAST | Klima

22. december 2021

Nationalbankens podcast: Klimarapportering kan skubbe til grøn omstilling

Nationalbankens podcast: Klimarapportering kan skubbe til grøn...

Climate vulnerable sectors

Transition risk

Oil, gas & offshore

Land transportation

Power production

Shipping

Air transportation

Mining & supporting activities

Utilities, distribution & waste mgmt.

Materials

Capital goods

Construction

Physical risk

Animal husbandry

Fishing & aquaculture

Crops, plantation & hunting

Paper & forest products

Other material sectors for Nordea

REMI

- Material on our balance sheet
- Subject to both transition and physical risks

Workshoppens forløb

Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle

13.45 – 14.45 ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
**Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltageres rapportering i spil.**

14.45 – 15.00 Pause

15.00 – 15.30 **Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?**

15.30 – 16.00 Motivation og incitament for rapportering v. Ditte

16.00 – 16.45 Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter

16.45 – 17.00 Opsamling og hvad nu

Drøftelse

Bør/kan der skelnes mellem:

- ESG-profil
- ESG-ledelsesrapport
- ESG-årsrapport
- ESG-andet...

Hvad kan forskellene være mellem dem?

Til hvilket formål kan jeres egne rapporter bedst anvendes?

Drøftelse

Hvordan kan ESG-rapportering spille ind på finansiering af (eksempler)?

- Bygning af ny stald?
- En solcellepark?
- Omlægning til frilandsgrise?
- Køb af ny mejetærsker?
- Andel i biogasanlæg?
- Skovrejsning?
- Ejerskifte / salg?

Hvad tænker I om jeres medbragte ESG-rapport?
Hvad skal den kunne for at være et bidrag til opnåelse af finansiering for bæredygtig udvikling?

Workshoppens forløb

Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle

ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltageres rapportering i spil.

14.45 – 15.00 **Pause**

15.00 – 15.30 **Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?**

15.30 – 16.00 Motivation og incitament for rapportering v. Ditte

16.00 – 16.45 Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter

16.45 – 17.00 Opsamling og hvad nu

Drøftelse

Hvad er jeres krav til den idéelle måde at rapportere ESG-forhold på?

Online, print, autogenereret, "Arla", med/uden budget, med/uden handlingsplan, deling med bank med/uden godkendelse, 3.-parts auditeret, kvalitetskontrolleret, skabelon fra revisoren, SEGES-"standard"

NYHED: ESGreenTool Report

Nu kan du nemt dokumentere dine tiltag inden for miljø, ledelse og det sociale område. Rapporten indeholder mere end 116 målepunkter - f.eks. inden for arbejdsforhold, biodiversitet, medicinforbrug og dødelighed. Sammen med din rådgiver kan du rapportere de data, der er relevante for din bedrift.

Brug rapporten som dialogværktøj

Brug f.eks. ESGreenTool Report i din dialog med banken eller andre samarbejdsparter, som gerne vil have dokumentation for din ESG-indsats. Rapporten er anerkendt af flere af landets banker.

Du kan tilgå en demoversion af rapporten allerede nu, men ønsker du at kunne gemme og printe dine rapporter, skal du købe et abonnement.

[PRØV DEMOVERSION AF ESGREENTOOL REPORT](#)

[KØB ABONNEMENT PÅ ESGREENTOOL REPORT](#)

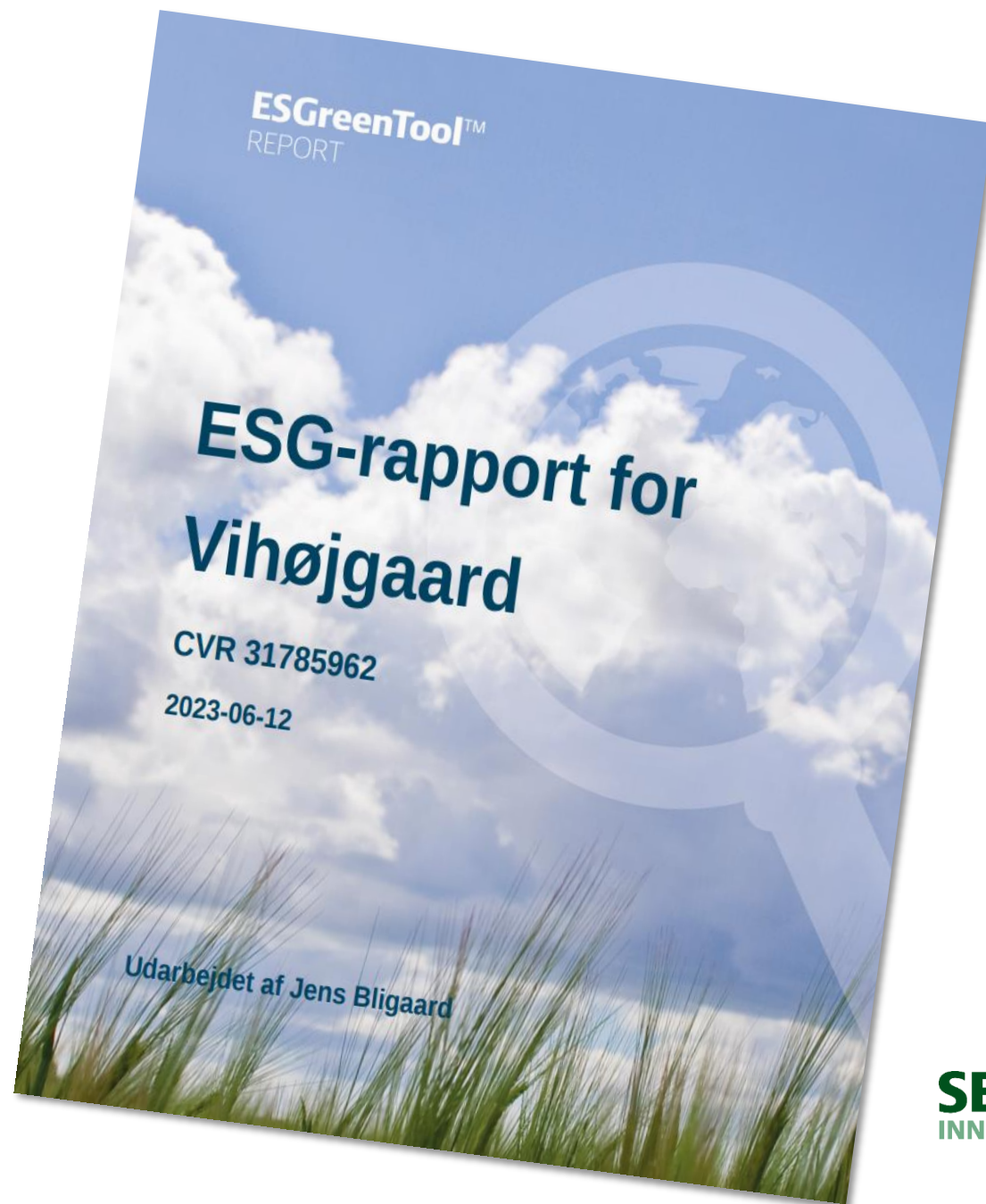

ESGreenTool *Report*

- Prosa og data på E, S og G
- Krævede og valgfri rapporteringspunkter
- Tilpasset mælk, gris, plant

- Gratisversion med pdf til print
- Premium version med gem, redigér, CSV-format for eksport til ekstern mv.

- Bred anvendelse
 - Strategi og forretningsudvikling
 - Finansiering og ejerskifte
 - Kommunikation – intern, ansatte
 - Kommunikation – ekstern, rekruttering
 - Kommuner, region

Workshoppens forløb

Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle

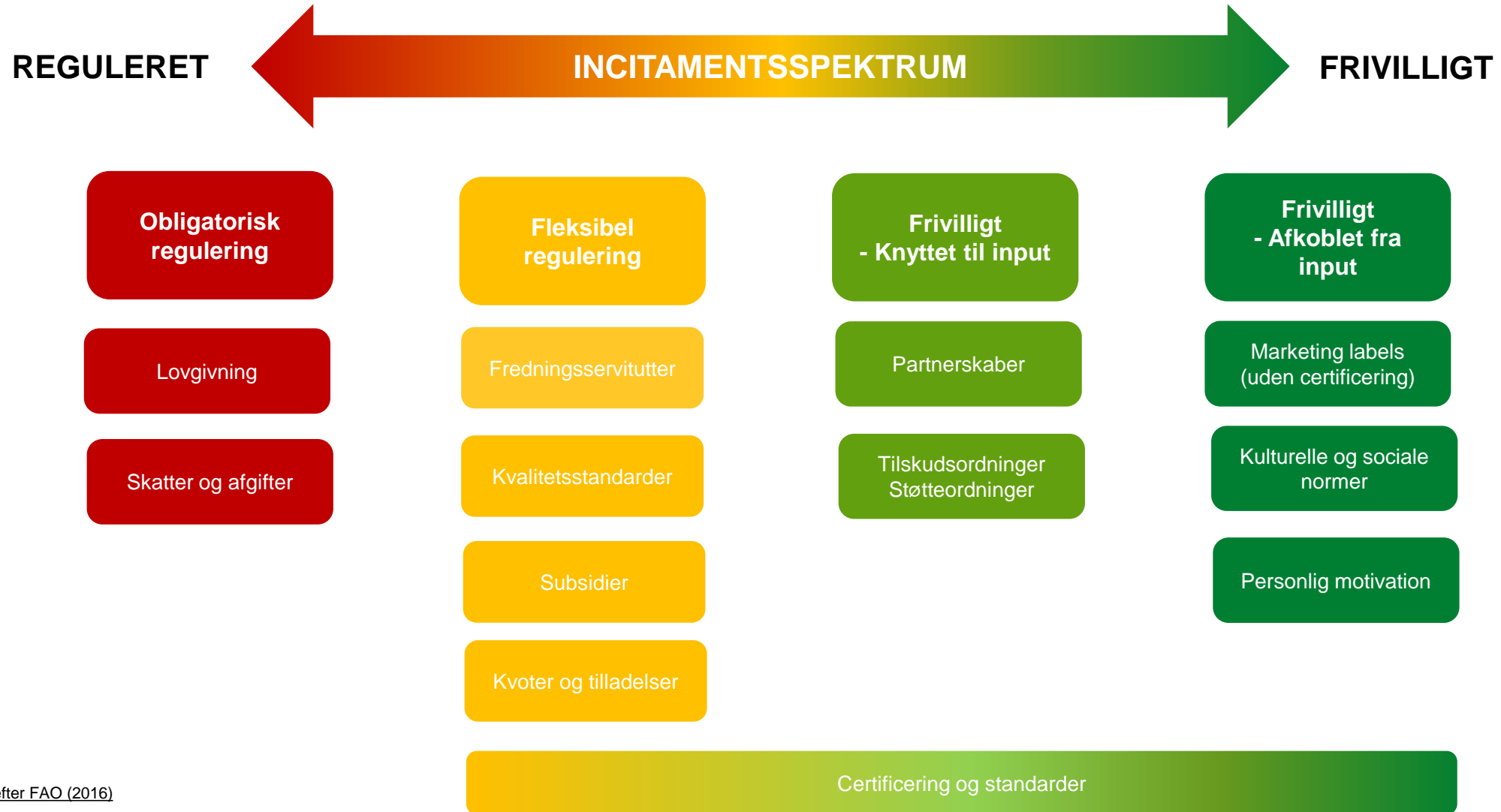
ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltageres rapportering i spil.

Pause

Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?

15.30 – 16.00	Motivation og incitament for rapportering v. Ditte
16.00 – 16.45	Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter
16.45 – 17.00	Opsamling og hvad nu

Spørgsmål: Hvad fik jer til at lave den ESG-rapport I har med i dag?

REGULERET ← **INCITAMENTSSPEKTRUM** → **FRIVILLIGT**

**Obligatorisk
regulering**

**Fleksibel
regulering**

**Frivilligt
- Knyttet til input**

**Frivilligt
- Afkoblet fra
input**

Arealanvendelse
Vandkvalitet
Efterafgrøder
CO2-afgift

Landbrugsstøtten
Miljørelaterede
støtteordninger

Arlas tillægsmodel
Lavbundsjord
Økologi
Science Based
Targets

Naturkvæg
Vindmøller/solceller

ESG

ESRS – European Sustainability Reporting Standards

Workshoppens forløb

Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle

ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til
hvad? Vi sætter deltagernes rapportering i spil.

Pause

Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?
Motivation og incitament for rapportering v. Ditte

16.00 – 16.45

Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter

16.45 – 17.00

Opsamling og hvad nu

Hvad mener du, er de 10 vigtigste rapporteringspunkter i en ESG-ledelsesrapport?

Join at
slido.com
#3008 374

Hvad mener du, er de 10 vigtigste rapporteringspunkter i en ESG-årsrapport?

Join at
slido.com
#3008 374

Workshop om ikke-finansiell rapportering.
Drøftelser om videre udvikling af landmandens rapportering på ESG-forhold.

Hvor mener I, at vi landede vores drøftelser?
Hvad tager I med hjem?

10. oktober 2023

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION